

**BISKOPENS VISITASFOREDRAG
VISITAS I TRANØY SOKN,
SENJA PROSTI I NORD-HÅLOGALAND BISPEDØMME
20.– 24. april 2016**

Kjære Tranøy sokn!

Visitasen i Tranøy har vært en lærerik og god opplevelse for meg som biskop. Jeg og følge mitt; prost Sigurd Skollevoll og rådgiver Anne Kirsti Kjenne har blitt mottatt på en gjestfri og åpen måte. Det er første gang jeg er i Tranøy, og det har vært veldig flott for meg å bli kjent med forholdene her i denne flotte delen av Senja!

Når biskopen kommer på visitas til en menighet, viser det at menigheten tilhører et større fellesskap: den verdensvide kirke, Den norske kirke og Nord-Hålogaland bispedømme. Som biskop skal jeg ha tilsyn med menighetene og de ansatte, og har et særlig oppdrag i å ha tilsyn med de som er vigslet til kirkelig tjeneste.

Ordet visitas betyr egentlig besøk. Visitasen gir oss mulighet til å se hverandre, til å se menighetens liv og virke, men også til å fokusere på særlig viktige oppgaver i soknet, og til å samtale og tenke høyt sammen om veien videre. Hensikten med visitasen er å oppmuntre og inspirere, og sammen se på muligheter og oppgaver i tiden fremover, se menighetene, de ansatte og de frivillige.

Det å være på visitas er spesielt. I løpet av noen dager gjør man et dypdykk i et sokn, møter ansatte og frivillige. Det oppstår sterke inntrykk fra møter som man vil bære med seg lenge etter visitasen. Møter med enkeltpersoner og presentasjon av planer og strategier. Dette er den siste dagen av denne visitasen. Det er sikkert mer jeg kunne sett og flere jeg kunne møtt, men alle møtene vi har hatt har vært gode og gitt mange inntrykk.

Overskriften på visitasen er «Barn, unge og barnefamilier i menigheten». Det er et aktuelt tema. Vi er i store endringer både i kirke og samfunn. Som medlemmer av kirken har vi del i et større fellesskap på tvers av generasjoner. Barn, unge og barnefamilier har stor betydning i Tranøy-samfunnet. Dere er en viktig del av fellesskapet som menighetsrådet har ønsket å løfte frem, ikke på bekostning av de litt eldre, men for å verdsette dere og fokusere på de tilbud dere kan ta del i. Jeg synes det var veldig flott å velge et tema som kjennes utfordrende, for det er her i Tranøy som ellers: gjennomsnittsalderen på de flittigste kirkegjengerne er rimelig høy. Dere har ideer og planer for ulike samlinger fra høsten av for barn og unge. Det handler om å finne nye måter å arbeide på, og å se nye muligheter for å bringe evangeliet om Jesus videre til nye generasjoner.

Inntrykk fra visitasen

Nå er vi kommet fram til visitasens siste dag. Jeg setter pris på at vi har hatt åpne og ærlige møter og samtaler.

Under disse dagene har jeg registrert at det er mange frivillige her, noe som også staben har fortalt om. Det som er helt unikt for Tranøy er nettverket av kirkeforeninger. Den omsorg og interesse dere viser for kirkebyggene, forteller om et genuint engasjement for kirkebyggenes betydning og det innhold vi ønsker å fylle det

med. Dessuten har jeg lagt merke til at kirkeforeningene ikke bare er opptatt av byggene, men også av det som skjer i kirkene. F.eks. at kirkeforeningene stiller med kirkekaffe – og, ikke minst her i Vangsvik – engasjement fra kirkeforeningen for arbeid blant barn og unge.

Jeg vil også særlig takke de frivillige og kirkeforeningene som er med på dugnadsarbeid knyttet til kirker og kirkegårder og på den måten er med å ivareta en viktig bit av soknet og lokalsamfunnet. Dere viser at kirkene betyr mye for dere.

Tranøy sokn er i den heldige situasjon å ha en god stab som trives i hverandres selskap og jobber godt i lag. Tross mange deltidsstillinger, samarbeider de godt.

Dere er en god blanding av folk som har vært ansatt en stund, og av nye som kommer inn og kan se ting og utfordringer med nye øyne.

Jeg vil oppmuntre hver enkelt i staben til å gi hverandre rom til å finne sin vei inn i arbeidet slik at hver enkelt av dere får blomstre og bidra inn i fellesskapet ut fra sin egenart og talenter. I menighetsarbeidet er det viktig at dere som ansatte har samme mål om at det arbeidet man gjør i staben **dypest sett handler om å bygge menighet**. Sammen skal dere være med å bygge menighet og være tydelig kirke i menneskers daglige liv og virke her i Tranøy.

Kirkeverge Stein Iden begynte i Tranøy for et drøyt år siden og leder staben på en god måte. Menighetsskretær Håkon Ryvoll er den som har vært lengst i staben, og som også ivaretar noe av historien og kontinuiteten. Det har vært flott å få hilse på kirketjenerne Svetlana Aleksandr. Hanssen og Helga Jonsås Fredriksen. Takk for den viktige tjenesten dere står i. Det kirkemusikalske arbeidet ivaretas på en god måte av organist Greta Åsali Jenssen.

Jeg vil også takke sokneprest Morten Fredrik Hagen. Du kom til Tranøy sommeren 2015, og jeg er glad for tjenesten du står i, og ser at du allerede på denne korte tida har kommet godt inn i lokalsamfunnet her.

Jeg er glad for å se i visitasmeldingen at menigheten har et misjonsengasjement. Misjon er med å hjelpe oss til å være en tydelig del av den verdensvide kirke og oppdraget om å gi evangeliet videre til stadig nye mennesker.

Jeg har møtt dyktige folk som har et hjerte for Tranøy og menneskene her.

Sang- og musikklivet i Tranøy er sterkt, med bl.a. 3 voksenkor og 1 barnekor. Til høsten er det videre planer om oppstart av et gospelkor. Korenes deltakelse på gudstjenester og andre samlinger beriker. Jeg vil gjerne oppmuntre dere til fortsatt å bruke kirkene aktivt til musikk og kultur!

Siden forrige visitas i 2008 har det skjedd endringer. Prestedekningen har i flere av disse årene ikke vært stabil.

Kirkebygg har blitt tatt vare på, særlig gjelder dette Stonglandet kirke der det er utført mye vedlikehold.

Dere har deltatt i forsøk med sammenslått fellesråd sammen med soknene Berg, Torsken og Sørreisa. Dette samarbeidet opphørte mai 2014. Det har tatt litt tid å

finne tilbake til de gode samarbeidsrutinene mellom menighet og kommune, men disse rutinene ser nå ut til å komme på plass.

Gudstjenestelivet er en kjernevirksomhet i Tranøy sokn. Dere har i flere år hatt en relativt stabil gudstjenestedeltakelse. Gudstjenestereformen legger vekt på involvering, stedegengjøring og variasjon. Ved å fokusere på og praktisere disse verdiene og i økende grad involvere medliturger, kan dette bidra til å videreutvikle gudstjenestelivet.

Å være kirke er blant annet å legge til rette for ulike møteplasser om ord og sakrament. Vi har møtt mange engasjerte mennesker som gir uttrykk for at kirka er viktig her i Tranøy.

Hvilke møter har vi så hatt under visitasen?

Onsdag møtte vi menighetsrådet. Jeg vil gjerne takke det nye rådet for god innsats. John Arnar Hansen har en god og stødig hånd med ledelsen av menighetsrådet. Takk for at dere har stilt dere til disposisjon med frivillig innsats i menigheten for denne fireårsperioden.

I møte med rådet drøftet vi utfordringer rundt vedlikehold av kirkegårder og bygningsmasse og behovet for en overordnet vedlikeholdsplan og at eiendomsforholdene bringes i orden. Dere nyter godt av de aktive kirkeforeningene.

Vi hadde en god samtale om visitasens tema og hva som skal til for at flere yngre enn i dag vil delta i gudstjenester og andre arrangementer. Vi snakket også om fordelene med å etablere et systematisk trosopplæringsarbeid og hvilke muligheter som ligger i dette arbeidet. Menighetsrådet vil arbeide videre med å rekruttere inn en ny medarbeider som kan ha fokus på og ivareta deler av trosopplæringsarbeidet. Å ha tiltak for flere årsklasser samtidig kan være et godt valg. Samtidig er det viktig å ivareta de initiativ som har kommet fra ulike kirkeforeninger og fortsatt ha fokus på rekruttering av flere frivillige medarbeidere. Dere har i utkast til trosopplæringsplan et godt fundament for det videre arbeidet. Menigheten mottar en del midler som er øremerket trosopplæringsarbeidet. Dere må gjerne bruke av disse midlene til utstyr til trosopplæringsarbeid, som f.eks. lego til legoklubben som vi håper kommer i gang, og til utstyr når konfirmantene arbeider med film.

Onsdag kveld fikk jeg være med på gudstjeneste i Svanelvmoen kirke. Her var vi samlet både unge og de litt mer voksne. Tranøy må ha noen av de tøffeste konfirmantene i bispedømmet, som stilte opp og sang «Skriv deg Jesus på mitt hjerte» under gudstjenesten. Takk også til Sør-Senja mannskor, Åge Tobiassen og til kirkeforeningen som sørget for kirkekaffen.

Torsdag morgen besøkte vi Sázza – Senja Natur- og Kultursenter. Dette senteret bidrar til å ta vare på og løfte frem de røtter og lange tradisjoner vi er en del av og som finnes på Senja. Her presenteres også de samiske røttene på en fin måte. Det gleder meg å se at man har en økende bevissthet på de sterke samiske tradisjonene her på øya – jeg håper at kirka også kan være en bidragsyter her.

Vi besøkte Stonglandet skole hvor vi hilste på og snakket med elever på barnetrinnet. De stilte spørsmål om hvordan det er å arbeide som biskop og hvordan rekruttere flere prester. Vi hadde også en åpenhjertelig samtale med de som er elever ved voksenopplæringa. Denne skolen har elever fra mange ulike nasjonaliteter og er slik sett en flerkulturell «verden» i Tranøy.

Sammen med barn og voksne i Stonglandet barnehage hadde vi påskevandring fra barnehagen og til Stonglandet kirke. Vi sang, spiste, lette etter Jesus og vi fant ham!

Alltid når det er visitas er jeg innom de eldste i kommunen. Denne gangen fikk jeg være med på andakt på Tranøy sykehjem. Å være tilstede på sykehjem og helsesenter med ord og sakrament er viktig for oss som kirke. Jeg er særlig glad for at kirkemusikeren er med på dette. Musikk og sang er et språk i seg selv, og for noen vil det være et ekstra viktig uttrykk når ordene forsvinner og det blir vanskelig å finne mening i det man hører. Dette er et viktig diakonalt arbeid. Jeg registrerer at det foregår mye annet diakonalt arbeid i menigheten, f.eks. kirkekafe, besøkstjeneste og samtaler, oppmerksomhet for mennesker med psykisk utviklingshemming. På sikt hadde det vært veldig fint om dette hadde blitt festet til papiret, det ville gitt menigheten en fin oversikt. Vi sender til menighetsrådet et skjema for å lage en enkel plan for diakoni.

Torsdag kveld var alle kirkeforeningene invitert til Stonglandet kirke hvor tema var «Hvilken betydning har kirkebygg?» Takk til Ronny Trælvik for fin innledning om tema. I samtalen etterpå kom det tydelig frem at kirkebyggene betyr mye for dere og at dere har en genuin interesse for at bygget skal være noe mer enn et bygg. Det er et samlingssted for det viktigste: evangeliet om Jesus Kristus. Kirkeforeningene utgjør et unikt nettverk i Tranøy.

Fredag feiret vi gudstjeneste sammen med elever og ansatte ved Vikstranda skole. Her medvirket både elever og lærere med musikk og opplesning.

Fredag hadde vi et godt møte med kommunen som var representert ved ordfører Jan Fredrik Jenssen, rådmann Alf Rørbakk, avdelingsleder teknisk drift Fred- Inge Fredriksen og økonomisk strateg Angelika Strobel. Sammen med kirkevergen og menighetsrådets leder hadde vi en god dialog rundt temaer som eiendomsforhold, økonomi og vedlikehold av kirkene. Vi samtalte også om behovet for flere gravplasser i sørbygda i løpet av de neste 10 årene. Menighetsrådet orienterte om trosopplæringsarbeidet og ønsket om flere arenaer for barn og unge. Kommunen verdsetter det arbeidet de ulike kirkeforeningene bidrar med.

Fremover

Jeg har sett mye flott og møtt svært mange positive og engasjerte mennesker i løpet av visitasen. Nå ved enden av denne visitasen, har jeg gjort meg noen tanker om veier videre.

Særlige utfordringer:

- Trosopplæringen. Jeg vil anbefale dere å opprette et utvalg som kan ha fokus på det helhetlige og systematiske planarbeidet og bygge videre på det dere

allerede har. Jeg vil anbefale å utforske mulighetene for å samle flere årskull samtidig.

- Det kan være bedre å starte arbeid et sted enn å vente til dere kan ha det både i nord og sør, f.eks Legoklubb i Vangsvika. Lykke til med det, og med fortsettelsen med å sette tiltak i drift.
- Kirkeforeningene. Jeg vil oppmuntre dere til å opprettholde fokus på kirkebyggenes betydning for menighetens liv. Det hadde vært fint om man kunne engasjere enda flere til å ta på seg oppgaver som medlitter i gudstjenesten – kanskje det er hjelp å hente hos kirkeforeningene også her!
- Bygg og anlegg. Jeg vil anbefale å få brakt eiendomsforholdene i orden i løpet av 2016.
- Det er behov for å utarbeide en helhetlig vedlikeholdsplan for de bygg og anlegg dere har ansvar for deriblant universell utforming innvendig i byggene.

Det er åtte år siden forrige visitas. Trolig går det omtrent like lang tid til neste gang. Prosten har i oppgave å følge opp de utfordringene som visitasen har pekt på, i samarbeid med menighetsråd og ansatte. Prosten skal i løpet av det første året gjøre et oppfølgingsbesøk i soknet, og rapportere tilbake til biskopen om dette.

Til slutt: Tusen takk for all åpenhet og gjestfrihet som vi er blitt møtt med. Jeg vil rette en stor takk til menighetsråd, de ansatte, kirkeforeningene og prosten for god tilrettelegging av visitasen. Takk til alle som har tatt godt imot oss disse dagene! Takk for at dere står trofast i dette spennende arbeidet.

Mitt ønske er at dere tar vare på hverandre.
Guds rike velsignelse over dagene som kommer.